

ואלו מגלחין פרק שלישי מועד קמן

כד.

עין משפט ג'ר מצוה

קנח א מיי פ"ח מהל
אזל ה' א סג
עשין מדיק ד' מושיע י"ד
פ"י ע"ש ט"ף פ'ן:
ב מיי פ"ה שס ה"ה
טושיע שס פ"י ע"ש
ס"ף פ'ן:
קנח ג ד מיי פ"י ע"ש
ה' א סג שס
טושיע י"ד פ"י ט פ"י א:
קס ה מיי פ"ח שס ה'
ג סג שס טו"ר י"ד
פ"י ע"ש:
קס א ו מיי פ"ה שס
ה' יע טושיע י"ד
פ"י ע"ש:
קס ב מיי פ"י שס ה'
א טושיע י"ד ו"ס
שט ספי"ן ד' ו"ס פ'
ט פ"י א:
קס ג מיי פ"ט ה'
א טושיע י"ד פ"י
שט ספי"ן ד' י'
קס ד מיי פ"ח ה'
א טושיע י"ד פ"י
י סג שס טושיע
י"ד פ"י ע"ש ספי"ן ד':

בעא מיניה ר' יוחנן משמואל. מיהו ר' יוחנן לא קיבל משמואל
דלכיו סניצא ליה דברים שזניענא נהוג כדפרישיט לעיל:
הא אחר שלא פרע בו. אע"ג דפטי' דקרא הא אחר פורע
ופורס ואס הס יעשו ימותו נראה דאסמכתא צעלמא הוא

דהא לא מייתי להו סוף פרק הגשפרין
(פסגדרין דף פג.) גזי' אלו שזנימית:
ושמואל דלמעשה. פי' בתוספ'
הרב דרב סבר
דעטיפת הראש שאינה לעטיפת
ישמעאלים היא עטיפה ומסתמא רב
ושמואל הלכה כרב יש מפרשין דרמיא
דיס דקאמר הכא רשות היינו כמ"ד
פרק צמה מדליקין (שבת דף כה):
דצנא אצילות הוא רשות אצל לר"י
דר יחנא דאמר התם ואני אומר מזה
דאצל נמי הוא מזה ולא רשות
וגראה דלא כר"י למימר הכי אלא הכי
פירושו הכא דמשום אצילות אינו חובה
להראות אצילות בשבת:

לא שנו שאין לו מנעלים ברגליו.
מינה דכי היכי דמנעליו
מוכיחין עליו אמאי לא אמרי' אחד
מהני מוכיחין ונמלא דלניו חובה כי
אס האחד דמלא צמנעלים יש הוכחה
יותר: **ובל' קרע שאינו בשעת**
חימום אינו. קרע דהא דלמנ
לעיל (דף כ): מי שמדמן לו חלוק צמך
ז' אע"פ שאינו שעת חימום שמה
דוקא כגון שקרע כבר והכא מיירי
בשלא קרע עדיין אינו כגון שאין לו
חלוק צמעה ראשונה חייב לקרוע
כשיהיה לו אפי' שלל צמעת חימום
ולו נראה דכלל שעה שיוכל להתחמם
על מנו אפי' לזמן מרובה אחר מיתמו
קרוי ספיר צמעת חימום כמו שאמרנו
בצנן משום דמדכרי שמעתייהו הוא
הדין נמי בכל מת שיוכל להתחמם
עליו והא דפריץ צמוןן ולא משי
הכי משום דצנאן הכי משני ספיר:
כי תניא התיא בכבוד אביו ואמו.
ומכאן קשה לו על מה שפי'
למעלה (דף כ): **דרבנן רבי מנאי**
מי שאין לו אלא חלוק אחד דמיירי
צכה"ג דמחליף וקורע דהא גזי' אציו
ואמו אמר הכא מחליף וקורע כל
צצעה ולעיל (סס) אמרי' על אציו
ואמו קורע לעולם וז"ע:

הבי א"ר יוחנן דברים שבציניעא
נוהג. פסק דהכלות מחלות
כר' יוחנן לאפוקי מרב שמואל דלמדי
לעיל משמטי המטה רשות ודברים
שצניענא הוא וצפ"ק דכמוצות (דף
ד.) נמי קאמר עלה מסייע ליה לר'
יוחנן דלצני ודצא סברי כוותיה
ואע"ג דקיימא לן (לעיל דף י. כג.)
הלכה כדברי המיקל ה"מ צמחוקת
של תנאי אצל צמילתא דאמוראי לא
אמנן מספקא ל' כי היכי דשרי צמון
וכ"ש רב' ויהו"כ ר"ג אומר
ר"ה ויהו"כ כר"ה אומר אף ר"ה ויהו"כ כו':
וחבמים אומרם לא כדברי זה כו'.
ולא שייך למימר היינו מנא קמא דנימא כולוה אמו לפרש מילתא דתנא קמא כי היכי דלא יצבה
לו נשים צפיק צ' דסגדרין (דף כה.) וההיא (דמקדש) **הלכה כר"ג**. מינה כיון דאמר שמואל (לעיל דף י. כג.) הלכה
כדברי המיקל דצנאן אמאי אינערין לניפסק הלכה כר"ג וי"ל דחומרה נמי היא דאס קצרו סמון לחסיכה ולא היה לו שעה אחת לנהוג צו
אצילות או קצרוה נכריס ציוס טוז או שמת שמועה קרובה ציוס טוז אס הס כרגלים אינע עוליס למנין צצעה ואס הס כצבת עוליס:
אבא

אזל רבסי. מסכת שמוות: גוייסו. כל גופו ואיכא דלאמרי אכר
שלו: **פריעה הראש**. שמגלה האבל ראשו בשבת ואינו מתעטף וחזרת
קרע לאחוריו וחקיפת המטה חובה בשבת: **נעילה הסנדל**. דלאו
כולי עלמא סיימי מסאנייהו צצבת ולא מוכח דאצל הוא: **לא כולי**
עלמא מגלי רשיהו. בשבת ואע"פ
שמתעטף לא מיחיו כאצל: **צעע**
חומס. צעעת התחלת העטר צעעת
מיטה: **וכל עטיפה שאינה לעטיפת**
ישמעאלים. הלך כיון דכל ימי שצוה
שהוא אצל ומתעטף כשמעאל אס
אינו נוטלה צצבת נראה כנוהג
אצילות דכ"ע לא נהיגי צעטיפה זו
אלא אצלס צלצד: **מחוי ר"ג**.
עטיפת ישמעאלים: **גווי** דיקנא.
גומות שכלחי למטה מפיו: **לא שנו**.
פריעת הראש צצבת דלר"י לגלות
חוטמו ושפמו חקנו שיהי מכוסה
צמינו אצלו להודיע כי אין אצילות
בצבת: **אלא שאין מנעלים ברגליו**
אצל יש מנעלים ברגליו מנעליו
מוכיחים עליו. דלניו אצל אצל לגלות
ראשו אינו כר"י ואס צל להמתעף
צניענא אפי' כעטיפת הישמעאלים אין
צכך כלום: **דמספנינא מיניה**.
בדוקיות: **מחליף וקורע**. אע"פ
שאינו שעת חימום: **כצו**. שנו
אצל לכולי עלמא אין קורע אלא
צצעת חימום: **ממאן שמיעה**. לרב
אושעיא הא דלמר אין מתחין שמע
מינה האי דלמר אין מתחין אצוה
דרב אושעיא: **אונקלין** שייפי"ש
חלוק שקורעו: **צמון ציוס**. שצניענא
מותר לנהוג אצילות צצבת: **דפריס**
סודריס ארישיס. צצבת משום עטיפה
דנהיגי אצילות: **כל ל' יוס יואל**
צמיק. צן ל' יוס מוילאו צמיק צצית
הקצרות ולא צמרון: **אצל לא צאיש**
אחד. שאין מתייחדין עם האשה:

לשמואל נח נפשיה דרב קרע
מסתפינא מיניה א"ל לרבי יוחנן נח נפשיה דר' חנינא **קרע עליה תליסר**
אצמלי מלתא אמר אול גברא דהוה מסתפינא מיניה שאני רבנן דכיון דכל
שעתא מדכרי שמעתייהו כשעת חימום דמי א"ל רבין בר אדא לרבא אמר
תלמידך ר' בשבת קורעו לאחוריו ואם בא להחליף מחליף
וקורע בשבת קורעו לאחוריו ואם בא להחליף מחליף ואינו קורע כי תניא
היא בכבוד אביו ואמו אותן קרעין מתחין או אין מתחין פליגי בה אבוה
דרב אושעיא ובר קפרא **חד אמר אין מתחין אחד אמר מתחין תסתיים**
דאבוה דרב אושעיא דאמר אין מתחין דאמר רב אושעיא אין מתחין
ממאן שמיע ליה לאו מאבוה לא מבר קפרא רביה שמיע ליה אמר רבא
אבל מטייל באונקלין בתוך ביתו אביי אשכחיה לרב יוסף דפריס ליה
סודרא ארישיה ואויל ואתי בביתיה א"ל לאו סבר לה מר אין אבילות בשבת
א"ל הכי א"ר יוחנן דברים שבציניעא נוהג: ר"א אומר משחרב בית המקדש
עצרת כשבת וכו': אמר רב גידל בר מנשיא אמר שמואל הלכה כר"ג
ואיכא דמתני להא דרב גידל בר מנשיא אהא **כל ל' יוס** תינוק ויצא
בחיק ונקבר באשה אחת ושני אנשים אבל לא באיש אחד ושתי נשים

דמי רשות דלאו כולי עלמא מסגי במוטין. פריעת הראש נמי לאו כולי עלמא עבדי דמגלי רשיהו. ופרקינן שמואל לטעמיה
דאמר כל קרע שאינו בשעת חימום אינו קרע. וכל עטיפה שאינה כעטיפת ישמעאלים אינה עטיפה. פי' עטיפת ישמעאלים
שמואל, כסכה שפמו וחקנו וחוטמו במצנפתו או בשליתו. והוא אלמנה בלשון ערב. וכל כמה מכוון מחוי בר חמין
עד גובי דקנא. אמר ר' יוחנן לא שנו אלא שאין מנעלין ברגליו, אבל יש מנעלין ברגליו מנעלי מוכיחין עליו. וקיימא לן
כרב דאמר פריעת הראש נמי בשבת רשות. (פריעת הראש) [פי'] צריך לגלות חוטמו ושפמו חקנו שהיה מכסה בימי אבלו.
[להודיע] כי אין אבלותן בשבת. אבל לגלות ראשו אין צריך. ואם בא להתעטף בציניעא עטיפת ישמעאלים אין ככך כלום.
אלא כפי עטיפת כולי האי. דהא רב יוסף דהוא בתרא עבד רב. דאמר רבא אבל מנטייל באונקלי בתוך ביתו. ואונקלי
הוא מצנפת. כגון מצנפת של כהן גדול. כדריסין סוף מנחות מעשה דהתי' ושמיע בני שמעון הצדיק הלבישו באונקלי
והגרו בצלצול. אביי אשכחיה [לרב יוסף] דפריס סודרא ארישיה כעטיפת ישמעאלים וקאול ואתי בביתיה. אמר ליה, לא
סבר לה מר אין אבילות בשבת. אמר ליה דברים שבצניעא נוהג. ומקיטין טוב לשמואל. וכל קרע שאינו בשעת חימום אינו
קרע. והא אמרו ליה לשמואל נח נפשיה דרב קרע עליה תליסר כברי מאני. ור' יוחנן קרע על ר' חנינא י"ג אצמלי דמילתא.

תורה אור השלם
1. ויאמר משה אל
אֱהֹרָה וְאַלְעָזָר
וְלֵאמֹר כִּינֹר אֲרִישִׁיכֶם
אֵל תִּפְרַעוּ וּבְגַדְכֶם לֹא
תִפְרְמוּ וְלֹא תִמְחוּ וְעַל
כָּל הַעֲדָה יִקְרַע וְאִתִּיכֶם
כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל יִקְבוּ אֶת
הַיִּשְׂרָפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְיָ:
ויקרא יו

רבינו חננאל (המשך)
אמר (לה) אול ליה
גברא דהוה מסתפינא. הנה
קרעו בשעת שמועה שלא
בשעת חימום. ופרקינן
שאני רבנן דכיון דכל
שעתא מדכרי שמעתייהו
שעת שמועה כשעת
חימום דמי. רבא אמר
מהכא. דהתיא אבל [כל]
שבעה קורעו לפניו.
ואם בא להחליף חלוק
מחליף. וקורע החלוק
שלוש. הנה קריעתה
שלא בשעת חימום.
אפריקין כי תניא התיא
שקורע כל חלוק שלוש
אפילו כל שבעה. בכבוד
אביו ואמו. תשלום
הברייתא. וכשבת קורעו
לאחוריו. כדאמרן חזרת
קרע לאחוריו בשבת
חובה. ואם בא בשבת
ואינו קורע. יורשלימי הרי
שהיה מחליף בגדיו [כל]
שבעה חייב לקרוע כולן.
אותן קרעין מתחין או
אין מתחין. אסיקנא
חלוקת אבוה דר' אושעיא
ובר קפרא. יורשלימי אבל
שבא מן הדרן והיה
רגליו קיחות מותר לחרוץ.
שאין רחיצת צותן רחיצה.
תני אבל ומנוחה שהיו
מהלכין בדרך מותרין
בעילה הסנדל ולכשיבאו
לעיר יחלוצו. וכן בתשעה
בבא. וכן בתענית צבור.
תני מקום שנהגו לשאול
בשלום אביאם בשבת
שואלין. נ"י אושעיא רב
תמא אבלין בשבת ואמר
להו שלום עליכם כמנהג
מקומנו. ר' יוסי בן חלפתא
הוה משתבח ב"י מאיר

חזקוני שפירא. אדם גדול קדוש צנוע הוא. חד זמן חמון ליה שאיל בשלום אבילא בשבת. אמר אור ליה ר' און
הוא דאת מוני שבחיה. אמר ל' הן, א"ל שאיל בשלום אבילא בשבתא. אמר לון בעין אתון מידע חייליה, אתא
לאודען דאין אבילות בשבת. דכתיב ברכת ה' היא תעשירי, זו ברכת שבת. ולא יוסיף עצב עמה, זו אבילות, כמו
דאמר נצטב המלך על בנו. (תני אורסתו לא מתאבל ולא אונן עליה. תני כל שמתאבלין עליו מתאבלין עמו.
רב מתא אחותו פקיד לחיה בריה כד תהא סליק לנבאי של ועליך מעל רגליך.) ר' יונה סלק לגביה ר' גוריון
בשבת דגו שבעת ימי אבלו, נפק לגביה לביש סנדלי. אמר ליה אנת ויכר) [סבין] דילפן עובדא מינך דבשבת
[מותר] בעלילת הסנדל. ולא ילפן עובדא מבר שז זעיר. ואין דובר אליו דבר, אפילו דבר תורה. אמר ר' יוחנן
שלא היו יודעין מתפוח, אם כיסורין שבגופו אם כחיסורן ממנו אם בנפש בניו ובנותיה. **מתני** משחרב בית
המקדש ר' יליעזר אומר עצרת כשבת, רבן גמליאל אומר ראש השנה יום הכיפורים כרגלים. ודיקין מינה וכל
שכן עצרת שאינה כרגלים. אמר גידול בר מנשה אמר שמואל הלכה כרבן גמליאל. איכא דאמרי ליה ר' גידול
אהא דתניא תינוק כל ל' יוס יוצא בחיק, ונקבר באשה אחת ובשתי אנשים. אבל לא באיש אחד ושתי נשים.

(א) גני ר"ח תלפין (ב) גני
חוס' צ"ק זל: ד"ה עובד.
(א) [מנחות ד.]. (ד) קדושין
פ: שמתות פ"ג. (ה) אצל הני
שס מי שאין לו חלוק לקרוע
כי וחלו גיר' אחרת היתה,
לפיניהם ועיין בזהש"ס,
(ו) ש"ך במשנה דלעיל י"ג.
(ז) ג"י ש"ך למשי' דלעיל
(ח) [ז"ל דהמנוח מקדש
(ד) פ"ג.] ועי' מוספות
פסחים פ"ג. ד"ה ר' יוחנן
אומר דף קט: ד"ה שמואל
ומס' ערוכות מה' ד"ה ר'
יהודה].

גליון הש"ס
גמ' אביר אחמר ושמשיה
דר' אחמר. לא דעמי מה
חידש צוה הא אחרת
בביתיה גמי לעיל דף כ
ע"א ואלו דברים שאל
אכור כסה וכי' ובתשמיס:
לעוי רש"י
שייפי"ש [שוקינא"ה].
חלוק.

מוסף רש"י
דברים שבציניעא. שאני
יוכר לביתו שהוא אצל ככך
[כחובות ד.]. כל ל' יוס.
ולד שמת בתוך שלשים יוס
אין צריך לבכדו צממו
להוילאו לקבורה, לא צמנע
ולא צכלניה אלא צמיק
[קדושין פ"ג].
וגביר
באשה שאת ונתן
אנשים. ואין לר"י כרס
ללווח אלא ג' [סס]. אבל
לא באיש אחד ושמיס
גשים. משום יחוד, שלא
היו צרי לקבורת סמוןן
לעיל (סס).

רבינו חננאל
בעא מיניה ר' יוחנן
משמואל יש אבילות
בשבת או לא. אמר ליה
אין אבילות בשבת. אמרי
רבנן משמיה דשמואל,
אבל שמיש מטחו חייב
מיתה. א"ל רבא פפא
אסור אתמר ומשיה דר'
יוחנן אתמר. אמר רב
תחליפא אמר שמואל,
אלא שלא פרע ראשו
ובל פירם בגדיו חייב
מיתה, שנאמר וארשיכם
אל תפרעו ובגדיכם לא
תפרמו ולא תמחו, מכלל
שאחר שלא פירע ושלא
פירם חייב מיתה. אמר
רפרס חנן כאבל רבתי,
אבל אסור לשמש מטחו
ומעשה באחד ששימש
מטחו בימי אבלו ושמיס
חזירים את גיורת. אמרו
משמיה דשמואל פחי"ז
חובה. פריעת הראש,
חזרת קרע לאחוריו, זקיפת
המטה, לעושהם בשבת,
להודיע שאינו נוהג אבל
בשבת. אבל תני', נעילת
סנדל, שמיש המטון,
רחיצת ידים ורגלים בחמין,
רשות. ורב אמר רב
[פריעת] הראש בשבת
רשות. ומקשינן לשמואל
מאי שנו נעילת הסנדל